

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-744/20

Сарајево, јул 2020. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1	Интерна ревизија	11
4.	БУЏЕТ	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1	Бруто плате	13
5.1.2	Издаци за уговорене услуге	14
5.2	Преглед прихода и примитака	14
5.3	Биланс стања	15
5.4	Преглед динамике запошљавања	16
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	17
7.	ОСТАЛО	18
7.1	Судски спорови	18
8.	КОМЕНТАРИ	19
	ПРИЛОЗИ	19

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2019. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Суда** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Суда** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз

финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Суда** за 2019. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Суда** за 2019. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Суда** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Суда**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 14.7.2020. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају успоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Суда за 2018. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на функцију интерне ревизије која није била успостављена. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Суд је поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и извјестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2018. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализован а	Реализаци ја у току	Нереализова на
Суд је сачинио попис и извршио мапирање пословних процеса, утврдио и процијенио ризике, израдио регистар ризика и донио План мјера за даљи развој система финансијског управљања и контроле.			
У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ, предвиђено је оснивање			

заједничке јединице интерне ревизије за Суд и Тужилаштво БиХ у оквиру Суда. У току су активности на обезбјеђивању предуслова за рад ове јединице у пуном капацитету.			
Суд је поднио захтјеве за рефундирање исплаћене накнаде плате за вријеме боловања у 2017. и 2018. години те се редовно подносе захтјеви и у текућем периоду.	●		
Апликација за евиденцију прихода је пуштена у рад. Урађена је радна верзија завршног дијела израде апликације у циљу омогућавања сачињавања извјештаја на основу података из базе. Ова опција је још увијек у фази тестирања, али би ускоро требале бити окончане активности на пуштању у рад финалне верзије.		●	
Суд је, уважавајући препоруке ревизије, значајно смањио број уговора на одређено вријеме у односу на претходну годину, али због велике флуктуације запосленика и околности које се нису могле планирати, било је неопходно у неколико наврата ангажовати запосленике на основу уговора на одређено вријеме.		●	
Суд је успоставио одговарајуће интерне контроле с циљем провођења одговарајућих поступака јавних набавки за набавку роба и услуга исте врсте.	●		

По питању укњижбе власништва земљишта и објеката у комплексу гдје су смјештени Суд и друге правосудне институције, Суд се обратио Канцеларији високог представника у БиХ у намјери да иста размотри могућност измјене Одлуке високог представника, којом се утврђује право власништва у комплексу, на начин да као титулар власништва буде наведен Суд. Суд још увијек није добио одговор по наведеном питању.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Суд је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Поступцима ревизије констатовали смо слабости интерних контрола у систему јавних набавки, с обзиром на то да је констатовано да за процедуру набавке канцеларијског материјала није вршено објављивање резимеа свих обавијести у „Службеном гласнику БиХ“ у складу с чланом 36. Закона о јавним набавкама.

Унутрашња организација и начин рада Суда утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Суда из 2015. године и више измјена истог од којих су двије измјене биле у 2019. години.¹ Правилником о унутрашњој организацији Суда су систематизована радна мјеста за 300 извршилаца, 10 волонтера и 58 судца (56 редовних и два додатна суца). Послови из мјеродавности Суда обављају се у оквиру организационих јединица: Кривичног одјељења, Управног одјељења, Апелационог одјељења, Канцеларије регистрара Одсјека I и II Кривичног и Апелационог одјељења те Заједничког секретаријата

¹ Су:10-160/15 од 15.04.2015. године.

Суда. Заједничким секретаријатом Суда руководи главни секретар, под надзором предсједника Суда и у складу с условима утврђеним Пословником о раду Суда. Правилник о раду Суда² и више измјена истог, од којих су три у 2019. години, регулише радноправни статус запосленика Заједничког секретаријата Суда и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Кривичног и Апелационог одјељења Суда, начин и поступак пријема у радни однос, закључивање уговора о раду и друга права и обавезе у мјери у којој ова питања нису уређена законом и подзаконским актима. Измјене Правилника о унутрашњој организацији као и измјене Правилника о раду Суда се образлажу указаном потребом прилагођавања постојећег стања у циљу боље и ефикасније организације о којој расправља менаџмент Суда и о чему се воде транспарентно записници.

Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ³, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Суд је сачинио попис и извршио мапирање пословних процеса, утврдио и процијенио ризике и израдио регистар ризика. Такође, Суд је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2019. годину и доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ 12.02.2020. године и у истом навео мјере које се планирају предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле по COSO компонентама.⁴

Циљ Суда БиХ треба да буде успостава ефикасног, економичног и ефикасног система финансијског управљања и контроле. За остварење тог циља потребна је континуирана активност свих запослених. Креирање основних документа прописаних регулаторним оквиром за финансијско управљање и контролу је основ за остварење наведеног циља.

3.1 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶, предвиђено је оснивање заједничке јединице интерне ревизије за Суд и Тужилаштво БиХ у оквиру Суда. У складу с чланом 5. Одлуке о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ је дефинисана обавеза институције да изврши усклађивање Правилника о унутрашњој организацији у дијелу који се односи на интерну ревизију и исти достави Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ ради прибављања сагласности у складу са чланом 24. тачка ф) Закона. У процесу давања сагласности Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ потврђује и број извршилаца у Јединици интерне ревизије. Суд још није окончао наведене активности. У оквиру захтјева за Буџет Суда за 2020. годину планирана су потребна средства за рад ове Јединице.

² Су:10-31214 од 05.09.2014. године.

³ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13.

⁴ Контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникације, праћење и процјена система

⁵ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12.

⁶ Службени гласник БиХ, број 59/19.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је да Суд након одобравања буџетских средстава за рад Јединице за интерну ревизију приступи усклађивању Правилника о унутрашњој организацији у дијелу који се односи на интерну ревизију и друге активности прописане законом и подзаконским актима у циљу организовања рада Јединице у пуном капацитету.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину⁷, Суду су одобрена средства у укупном износу од 17.412.000 КМ, што је увећано за одобрене примитке од продаје сталних средстава у износу од 12.000 КМ износило укупно 17.424.00 КМ. Суд је током 2019. године имао на располагању и средства из буџетске резерве у износу од 105.000 КМ, тако да су укупна средства из буџета износила 17.529.000 КМ, од тога за текуће издатке 17.160.000 КМ и капиталне издатке 369.000 КМ.

Исти је увећан за пренос неутрошених средстава из 2018. године по пројекту IPA-2013⁸ у износу од 233.976 КМ, за дозначена средства у марту 2019. године (трећа транша IPA-2013) у износу од 136.713 КМ, и септембру 2019. године 1.613 КМ. Такође, у новембру 2019. године је дозначена и транша IPA-2017⁹ у износу од 264.834 КМ. Након наведених усклађивања укупно расположиви буџет Суда износио је 18.166.136 КМ.

Укупно извршење буџета за 2019. годину износило је 16.764.316 КМ, од чега се на средства за непосредне потрошње из буџета односи 16.440.228 КМ, а на извршење расположивих средстава из донација 324.088 КМ¹⁰.

Суд није вршио измјене структуре расхода унутар одобреног буџета.

У складу с чланом 11. став 2, а у вези с чланом 12. став 2. тачка д) Закона о Суду¹¹ и члана 7. Пословника о раду Суда¹² на сједници одржаној у мају 2019. године Општа сједница Суда на приједлог предсједника Суда је усвојила План рада Суда за 2019. годину.

Суд је у фебруару 2020. године сачинио Извјештај о раду за 2019. годину и доставио га Високом судском и тужилачком савјету БиХ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Суд је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2019. годину и доставио га надлежним тијелима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Према презентованим информацијама дошло је до одређених корекција првобитно поднесеног сета финансијских извјештаја због погрешно пренесеног стања из 2018. године на позицији Обавезе према запосленим и на позицији гдје је исказан укупан износ Пасиве 2018. године. Такође су допуњени подаци у оквиру Обрасца 1 - преглед прихода, примитака и финансирања. У оквиру Обрасца 4/1 Посебни подаци о платама и броју запослених коригован је просјечан број запослених на 287. У образац 6 Преглед сталних средстава у облику ствари и права и Обрасцу 6/1 преглед капиталних улагања по врстама, пројектима и опреми унесено је образложење које се односи на набавку сталних

⁷ Службени гласник БиХ, број 08/18 .

⁸ Пројекат „Унапређење на предметима ратних злочина у БиХ“

⁹ Пројекат РРП 0104080 „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“

¹⁰ Реализација средстава IPA 2013 у износу од 311.464 КМ и IPA-2017 12.624 КМ за плате и накнаде трошкова запослених на пројектима

¹¹ Службени гласник БиХ број:49/09,74/09 и 97/09

¹² Службени гласник БиХ број 82/05 и 60/11

средстава у износу од 37.229 KM која су унесена у апликацију сталних средстава у јануару 2019. године (када су испоручени) на основу уговора - закљученог 31.12.2018. године. Након извршених корекција, Суд је 10.04.2020. године доставио Министарству финансија и трезора БиХ кориговани извјештај о извршењу буџета Суда за период од 01.01. до 31.12.2019. године. Наведене корекције нису утицале на исказана стања у финансијским извјештајима.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје, може се констатовати да је, у складу с Правилником о финансијском извјештавању, извршена детаљно анализа билансних позиција и анализа извршења буџета по свакој позицији. Овај извјештај је објављен на web страници Суда.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 16.764.316 KM или 92% укупно расположивих средстава буџета, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2019. годину мање за 1.401.820 KM. Од тога, буџетска средства су реализована у износу од 16.440.228 KM (од тога непосредна потрошња 16.368.349 KM, буџетска резерва у износу од 71.879 KM) и донаторска средства 324.088 KM (од тога IPA 2013 у износу од 311.464 KM и IPA 2017 у износу од 12.623 KM).

Значајни расходи из буџета (непосредна потрошња) односе се на: бруто плате и накнаде плата (11.562.864 KM), накнаде трошкова запослених (726.224 KM), издатке телефонских и поштанских услуга (234.943 KM), издатке за енергију и комуналне услуге (229.870 KM), издатке за набавку материјала (128.890 KM), услуге одржавања софтвера (79.451 KM), издатке за правне услуге (2.905.313 KM), услуге превозиња (77.778 KM), трошкове вјештачења (35.488 KM), трошкове свједока (95.549 KM), трошкове ослобађајућих пресуда (227.801 KM).

Расходи из буџетске резерве се односе на издатке за бруто плате и накнаде плата (68.582 KM) и накнаде трошкова запослених (3.297 KM).

Расходи из пројекта IPA-2013 односе се на: бруто плате и накнаде плата (296.876 KM), накнаде трошкова запослених (11.146 KM) и уговорене услуге (3.442 KM).

Расходи из пројекта IPA-2017 односе се на: бруто плате и накнаде плата (11.861 KM) и накнаде трошкова запослених (762 KM).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате¹³

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2019. године исказане су у износу од 11.494.282 KM, од чега нето плате и накнаде износе 6.627.658 KM, порези и доприноси 4.840.840 KM и стимулације 25.784 KM. Бруто плате и накнаде су веће у односу на претходну годину за 406.956 KM, што је посљедица већег броја запослених и усклађивања основне мјесечне

¹³ Подаци се односе на непосредну потрошњу Суда БиХ, без IPA пројеката и текуће резерве.

плате са повећањем од 3,29 % у складу с чланом 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ.¹⁴

Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Суду био је 273. Буџетом за 2019. годину планирано је 286 запослених, а на 31.12.2019. године у Суду је било 274 запослених укључујући и 19 приправника.

5.1.2 Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу од 3.418.522 КМ, што је 99,80 % у односу на укупно одобрена средства. Значајни трошкови односе се на правне услуге за ангажман адвоката по службеној дужности (2.905.313 КМ), услуге превођења (77.778 КМ), трошкове свједока (95.549 КМ) и трошкове ослобађајућих пресуда (227.801 КМ).

Правне услуге се односе на трошкове ангажмана адвоката које по службеној дужности поставља Суд у случајевима и на начин одређен Одлуком о накнади трошкова кривичног поступка према Закону о кривичном поступку БиХ¹⁵. Адвокати по службеној дужности могу периодично испоставити захтјев за исплату трошкова, са прегледом предузетих радњи и ценовником тих услуга који је утврђен одлуком Савјета министара БиХ¹⁶. Суд доноси рјешења или налоге којима се трошкови из захтјева у цијелости или дјелимично признају. Сваки податак у захтјеву се појединачно провјерава. Трошковник обухвата сва поступања (акти, дописи, поднесци, приступи рочиштима и слично) са износима по адвокатској тарифи. По доношењу пресуде, одлучује се хоће ли ти трошкови пасти на терет оптуженог или на терет буџета Суда.

Законом о казненом поступку БиХ (члан 186. став 2) је прописан рок у којем је обавезно доставити захтјев за исплату трошкова, али није прецизирано за који период. Често се дешава да адвокат достави трошковник за процес који је трајао више година тек на крају процеса. Овакво поступање ствара проблеме приликом планирања средстава за ову намјену.

ПРЕПОРУКА 2

Суд треба размотрити могућност покретања иницијативе за превазилажење наведеног проблема у свом пословању.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 3.234.678 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2019. годину мање за 280.322 КМ.

Значајни приходи односе се на приходе од казни у кривичном поступку (2.392.893 КМ), приходе од судских такси (280.514 КМ), приходе од одузетих предмета (62.279 КМ), приходе од административних такси (41.735 КМ), приходе од рефундирања боловања из ранијих година и остали приходи (54.097 КМ), и приходи од донација (403.160 КМ).

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр. 90/05, 32/07

¹⁵ Службени гласник БиХ, број:44/05

¹⁶ Одлука Савјета министара БиХ о накнади трошкова кривичног поступка (Службени гласник БиХ број 44/05)

Обављеном ревизијом констатовали смо да је Суд у оквиру Одјељења за информационо-комуникационе технологије (ИКТ) крајем 2018. године припремио апликацију за евидентирање прихода у циљу ефикасног праћења стварног стања наплаћених и ненаплаћених прихода на основу правоснажних пресуда и судских такси. У вријеме обављања завршне ревизије апликација је пуштена у рад. Надлежни службеници Суда су извршили унос података за 2019. годину, те је извршена провјера свих унесених података у односу на податке из Главне књиге. Такође је урађена радна верзија завршног дијела израде апликације у циљу омогућавања сачињавања извјештаја на основу података унесених у базе. У вријеме обављања завршне ревизије информисани смо да је ова опција још увијек у фази тестирања, али би ускоро требале бити окончане активности на пуштању у рад финалне верзије. За претходни период, сравњење података се врши у оквиру интерне евиденције према раније утврђеној процедури у форми помоћних табела у Excel формату.

ПРЕПОРУКА 3

Суд је у обавези да оконча активности на увођењу у функцију апликације за евидентирање прихода у пуном капацитету у циљу ефикасног праћења наплаћених и ненаплаћених прихода на основу правоснажних пресуда.

Потраживања за судске таксе се евидентирају у CMS систему и упарују са стањем на аналитичкој картици Главне књиге. Питање правовремене наплате судских такси у Суду се рјешава ургентно путем телефона, упућивањем опомена за плаћање, а у случају да се не изврши уплата у остављеном року, за потраживања од правних лица, испостављају се извршна рјешења према банци код које се води рачун дужника, те се на основу таквих рјешења проводе активности принудне наплате. Напомињемо да је код наплате судске таксе од раније присутан проблем могућности принудне наплате од физичких лица. Наиме, чланом 15. Закона о судским таксама прописано је да ће Суд у поступку принудне наплате тражити од надлежног органа управе да таксу наплати принудним путем. Порезна управа Федерације БиХ на основу члана 43. Закона о Порезној управи Федерације БиХ, задужена је само за наплату пореских обавеза које је утврдила Порезна управа Федерације БиХ. Из тог разлога покренуте су активности да се упути иницијатива Високом судском и тужилачком савјету за измјену Закона о судским таксама те да се упути иницијатива за измјенама Закона о извршном поступку, односно да се истим пропише да акти Суда, којима се странкама налаже исплата судских такси, имају својство извршног наслова.

ПРЕПОРУКА 4

Суд би требао активно учествовати у покретању иницијативе за измјеном прописа који могу ријешити питање принудне наплате судских такси од физичких лица.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2019. године исказана су укупна средства у износу од 967.167KM. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.569.768 KM.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (957.130 KM), обавезе према добављачима (593.583KM), обавезе према запосленима (1.019.049 KM) и изворе средстава (957.130KM).

Суд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2019. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.4 Преглед динамике запошљавања¹⁷

На 31.12.2019. године Суд је имао укупно 274 запослених у оквиру редовног буџета и четири запосленика из средстава буџетске резерве.

Анализом садржаја Обрасца 4/1 који се односи на динамику запошљавања током године уочена су одступања планираних и извршених пријема у радни однос. Као примјер наводимо да је на крају 2019. године, у складу с буџетским захтјевом, било планирано 57 судца на крају године, а да је стваран број судца на крају периода био 52.

При томе је на позицији стручни сарадник Правног одјељења било планирано укупно 17 запослених на крају 2020. године, а стварно је било 23 запослених (ангажмани на одређено вријеме).

Током 2019. године са радом је престало укупно 38 запослених, у стални радни однос примљено је 24 запослених и четири суца, а на одређено вријеме примљено је 41 лице (од тога 19 приправника и четири стручна сарадника из средстава буџетске резерве). Три запосленика су интерно унапријеђена. Према подацима Суда, путем јавног конкурса примљено је укупно 49 запосленика, од чега 24 на неодређено вријеме (плус четири суца) и 25 на одређено вријеме (укључујући 19 приправника и четири стручна сарадника из средстава текуће резерве). Високи судски и тужилачки савјет је у 2019. години извршио именовање четири суца, а истовремено у извјештајном периоду двоје судца је разријешено дужности. Без расписивања јавног конкурса примљено је укупно 16 запосленика на одређено вријеме, од чега је 12 било ангажовано по уговору на одређено вријеме до три мјесеца, без додатног продужења. Преостала четири запосленика била су ангажована додатно са једним продужењем, с тим да је једном запосленику продужен уговор на још мјесец дана, до окончања процедуре јавног конкурса за пријем запосленика на неодређено вријеме. Као разлоге ангажовања на одређено вријеме Суд наводи: породилско одсуство (осам лица), споразумни прекиди радног односа, који нису могли бити унапријед планирани и захтијевали су хитно поступање и ангажман запосленика на одређено вријеме. Ревизији су достављена образложења динамике запошљавања према позицијама као и детаљно образложење гледе пријема запослених у радни однос, разлозима, потребама и начину пријема. Одлука о потреби попуњавања односно пријема у радни однос, се доноси на образложен захтјев регистрара Суда или главног секретара Суда.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је наставити активности на унапређивању процеса запошљавања на начин који омогућава висок степен транспарентности.

Суд је извршио оцјењивање рада запосленика за период од 01.01. до 31.12.2019. године. Међутим, исто је окончано у јуну 2020. године. Према информацијама Суда, када су у питању рокови за подношења образаца и разговори шефова одјељења са запосленицима, већина је била завршена у предвиђеним роковима, осим у одјељењима која имају преко 50 запослених, јер оцјене дају и шефови и суци у савјетима, а како је

¹⁷ Подаци не укључују лица ангажована на IPA пројектима

било проглашено ванредно стање услијед познатих околности пандемије, те због скраћеног радног времена и рада од куће, неке активности нису могле бити проведене у предвиђеним роковима. Такође, почетком године још увијек је био на снази процес оцјењивања судаца, и радило се о јако комплексном систему оцјењивања, те је било много више извјештаја за Високи судски и тужилачки савјет БиХ, стога процес оцјењивања из објективних разлога није могао бити завршен у предвиђеном року.

У складу с чланом 53.а став (1) Закона о раду у институцијама БиХ, рад запосленика подлијеже радном оцјењивању сваке године и обавезно се врши у јануару за претходну календарску годину, с тим да се не оцјењују запосленици који су у календарској години радили мање од шест мјесеци.

Неплаћено одсуство

Правилником о раду Суда (члан 33) је дефинисано да се запосленику може на његов захтјев одобрити неплаћено одсуство преко 30 радних дана у случају одласка брачног друга запосленика на рад у иностранство, у случају школовања у иностранству и у другим оправданим случајевима, према оцјени предсједника Суда. Одлуку о одобравању неплаћеног одсуства доноси предсједник Суда на основу образложеног писменог захтјева запосленика.

У току 2019. године четири лица су на неплаћеном одсуству преко 30 дана до 12 мјесеци за одлазак на школовање у иностранству за период од 12 мјесеци (стручни сарадник у Правном одјељењу Канцеларије регистрара); Обављање приправничког стажа у иностранству за период од 12 мјесеци (виши референт за подршку свједоцима); Привремено пресељење у иностранство за период од 12 мјесеци (стручни сарадник секретар Кабинета предсједника Суда).

Правилником о раду нису детаљније дефинисани потребни докази за кориштење неплаћеног одсуства. Узимајући у обзир и проблематику недостатка кадрова у Суду, те чињеницу да одобравањем неплаћеног одсуства права и обавезе запосленика мирују, отвара се питање несметаног и квалитетног обављања процеса рада из домена Суда. Из наведеног произлази потреба за прецизнијим дефинисањем провођења поступка одобравања неплаћеног одсуства интерним актом Суда.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је размотрити могућност прецизнијег дефинисања поступка одобравања неплаћеног одсуства Правилником о раду водећи рачуна о обезбјеђивању континуитета процеса рада у Суду.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Суд БиХ је за 2019. годину доносио привремене планове набавки за свако тромјесечје, на основу одлука о привременом финансирању институција БиХ. За поступке јавних набавки, одлуком предсједника Суда, формирана је једна комисија која је проводила све поступке јавних набавки. Према подацима из Извјештаја о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора по врсти поступка и предмету набавке, Суд је у 2019. години провео 29 поступака јавних набавки из текућих издатака (три отворена, 13 конкурентских, 13 путем директних споразума). Након претходно проведених поступака

укупна вриједност закључених уговора износила је 206.994 КМ (без ПДВ-а).¹⁸ Суд БиХ је за све поступке јавних набавки, за које су били испуњени услови, предвидио примјену е-аукције. Увидом у садржај на веб страници Суда БиХ утврђено је да се објављују садржаји закључених уговора о јавним набавкама.

Поступцима ревизије констатовано је да је током реализовања уговора (оквирних споразума) дошло до прекорачења уговорених количина и то за: компјутерски материјал, канцеларијски материјал и обрасце за штампање, с тим да нису прекорачене уговорене вриједности. Такође је уочено да се на аналитичким картицама добављача не наводи опис фактуре што отежава праћење реализације уговора са одређеним добављачем из разлога што један добављач врши више различитих услуга. Аналитичка картица добављача као помоћна евиденција би требала бити успоређива са интерном евиденцијом у циљу адекватног праћења реализације закључених уговора са добављачима.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је вршити анализу претходних уговора односно уговорених количина и исте узимати у обзир приликом провођења наредних набавки како би се набавке реализовале у складу са закљученим уговорима количински и вриједносно.

7. ОСТАЛО

7.1 Судски спорови

На основу прихваћеног Приједлога Министарства финансија и трезора БиХ и Правобранилаштва БиХ о начину поступања на реализовању закључака Савјета министара БиХ¹⁹ по питању одлука Уставног суда БиХ²⁰, у Одјељењу за материјално-финансијске послове Суда се воде евиденције о обрачунатим накнадама за суце и стручно особље које се одлучило на закључивање вансудских нагодби. Обавезе проистекле из судских и вансудских нагодби се исплаћују на терет буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ са аналитичког конта 614817 – извршење судских пресуда и рјешења о извршењу.

¹⁸ Наведени износ не обухвата 23 набавке проведене путем директног споразума у укупном износу од 8.361 КМ.

¹⁹ Број: 01-29-1-ПБиХ-81/18 од 23.8.2018. године и број: 08-02-6-2052-11/18 од 31.08.2018. године

²⁰ У-7/12 и У-29/13 по питању накнада за превоз, топли оброк, одвојени живот, смјештај и осталих накнада које нису дефинисане Законом о платама и накнада у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ

8. КОМЕНТАРИ

Суд је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2019. годину. Коментари су се односили на тачку 3.1. Интерна ревизија; 5.1.2. Издаци за уговорене услуге; 5.2 Преглед прихода и примитака и тачку 5.4. Динамика запошљавања. Уз коментаре Суд је доставио доказе о покретању реализовања препоруке ревизије у 2020. години везано за тачку 3.1. Интерна ревизија. У тачки 5.1.2. Уговорене услуге је прихваћен коментар на погрешан навод у вези с роком достављања захтјева за исплату трошкова правних услуга, што је кориговано у тексту коначног Извјештаја. У осталим коментарима су презентована додатна образложења која нису утицала на измјену налаза те је текст коначног Извјештаја, осим наведене корекције у тачки 5.1.2, остао непромијењен у односу на Нацрт извјештаја.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2019. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2019. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2019. годину

Суд Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	17,055,000	105,000	17,160,000	16,440,228	96
Бруто плате и накнаде	11,914,000	100,000	12,014,000	11,562,864	96
Накнаде трошкова запослених	790,000	5,000	795,000	726,224	91
Путни трошкови	31,000		31,000	11,888	38
Издаци телефонских и пошт. услуга	252,000	0	252,000	234,943	93
Издаци за енергију и ком. услуге	310,000	0	310,000	229,870	74
Набавка материјала	133,000		133,000	128,890	97
Издаци за усл. превоза и горива	10,000	0	10,000	4,755	48
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	190,000	0	190,000	123,053	65
Издаци за осигурање	5,000	0	5,000	2,661	53
Уговорене и друге посебне услуге	3,420,000		3,420,000	3,415,080	100

2. Капитални издаци	369,000	0	369,000	0	0
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	369,000		369,000	0	0
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест. одржавање			0		

3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет - непосредна потрошња (1+2+3)	17,424,000	105,000	17,529,000	16,440,228	94

5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		

6. Новчане донације	0	637,136	637,136	324,088	51
			0		

7. Програми посебне намене	0	0	0	0	

8. Укупно (4+5+6+7)	17,424,000	742,136	18,166,136	16,764,316	92
----------------------------	-------------------	----------------	-------------------	-------------------	-----------

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2020. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебевец

Биланс стања на 31.12.2019. године

Суд Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2019.	31.12.2018.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	10,037	8,755	115
Новчана средства	7,887	8,755	90
Краткорочна потраживања	2,150		
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	957,130	1,185,665	81
Стална средства	5,380,048	5,388,793	100
Исправка вриједности	4,422,918	4,203,128	105
Неотписана вриједност сталних средстава	957,130	1,185,665	81
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	967,167	1,194,420	81

3. Краткорочне обавезе и разграничења	1,612,638	1,647,473	98
Краткорочне текуће обавезе	593,583	594,764	100
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	1,019,049	1,013,295	101
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	6	39,414	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	957,130	1,185,665	81
Извори средстава	957,130	1,185,665	81
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2,569,768	2,833,138	91
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2020. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебеvec

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Суда Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Суд) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2019. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015.). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. (Службени гласник БиХ, 84/19) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Суда.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Предсједник Суда БиХ:

Ранко Дебевец